

RZEŻBY: GRUPA UKRZYŻOWANIA

1.0 IDENTYFIKACJA OBIEKTU

Nr rejestru zabytków: 119 B z dnia 25.02.1974r.

Określenie zabytku: rzeźby: grupa Ukrzyżowania

Rodzaj: rzeźba drewniana polichromowana, złożona

Datowanie: XVIII wieku

Styl: barokowy

Autor, warsztat, szkoła: nieznany

Materiał / technika: drewno / polichromia / złocenia / rzeźby

Wymiary: około 130 x 200 cm

Opis:

Postać Chrystusa: figura wysmukła, ramiona szerokie, rozłożone, głowa przechylona na prawy kark, korona cierniowa z szerokiej plecionki, zarost ciemny krótki. Anatomia zaznaczona poprawnie. Perizonium białe i złote zawieszone na sznurze, udrapowane z długim zwisem po lewej stronie.

Matka Boska: figura ukazana w ruchu w kontrapoście. Głowa przechylona na prawą stronę, przykryta chustą udrapowaną jak turban. Ubrana w suknię o podwiniętych do łokcia rękawach ze złotym obrzeżem oraz płaszcz owinięty wokół bioder. Jedna ręka uniesiona w górę wskazuje na syna, druga opuszczona w dół. Spod fałd czerwonej sukni widoczne białe palce stóp, płaszcz niebieski.

Św. Jan: figura stojąca z głową mocno przechyloną w bok, w kierunku Ukrzyżowanego. Rysy twarzy uproszczone, włosy długie, ciemne, ręce splecione przed sobą w geście rozpacz. Ubrany w suknię niebieską ze złocistym obrzeżem i czerwony płaszcz o licznych łukowych fałdach przerzucony przez lewe ramię. Stopy białe.

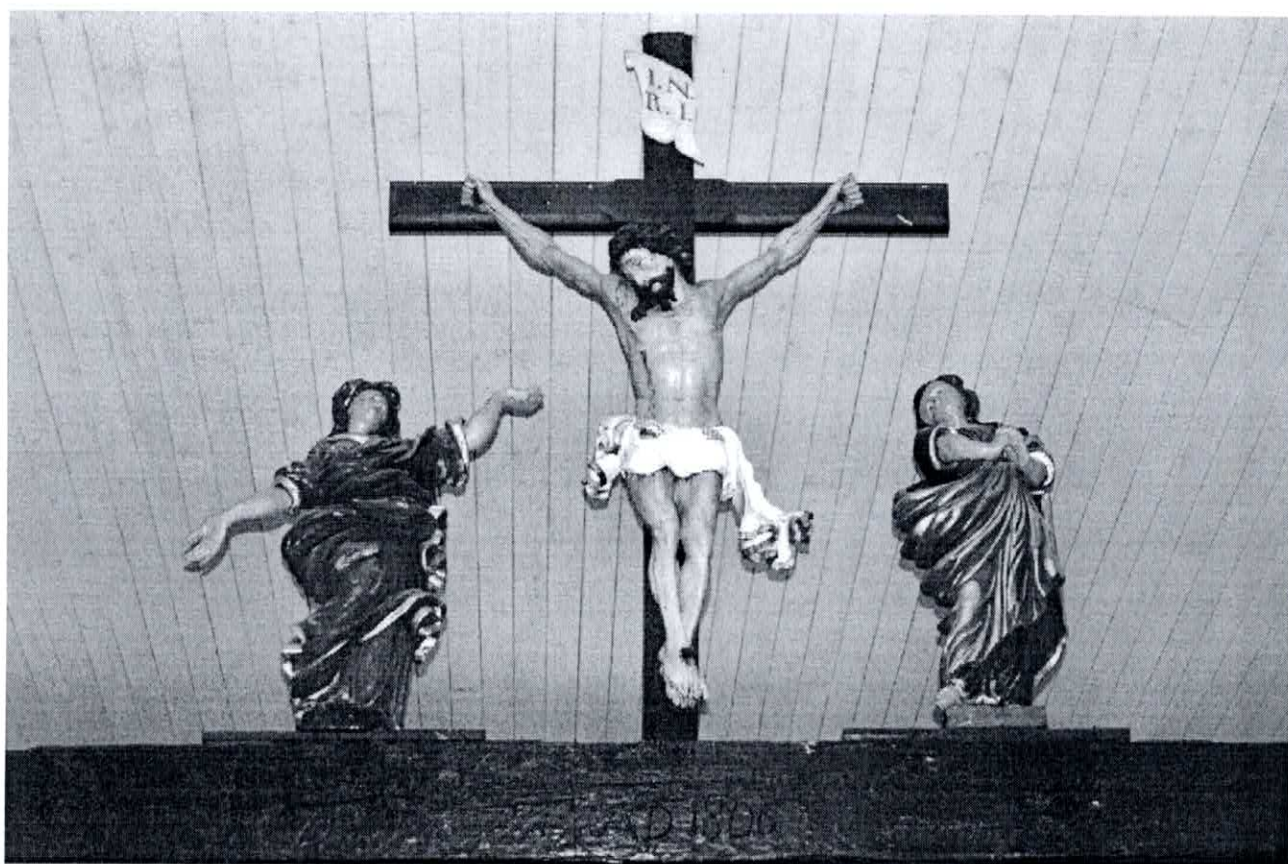
2.0 STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Rzeźby z grupy Ukrzyżowania były poddane konserwacji w latach 1987-88. Widoczne są liczne drobne ubytki i odpryski warstwy malarskiej na powierzchni rzeźb (prześwituje jasny kolor zaprawy.) Detale złożone skorodowały i nie mają pierwotnego połysku. Drewno wymaga dezynfekcji oraz impregnacji. Występują niewielkie uszkodzenia mechaniczne, pęknięcia, dziurki, zadrapania oraz spękania.

3.0 PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

1. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej stanu zachowania rzeźb przed konserwacją.
2. Demontaż rzeźb z belki tęczowej. Odpowiednie zabezpieczenie i przewiezienie do pracowni.
3. Wykonanie odkrywek ustalających budowę stratygraficzną warstw oraz pierwotną kolorystykę rzeźb.
4. Oczyszczenie powierzchni z kurzu, brudu i zanieczyszczeń mechanicznych (pędzle, miotłki).
5. Usunięcie przemałowań polichromii i wtórnych złocień metodami mechanicznymi i chemicznymi. Wybór metod i środków uzależniony będzie od rezultatów prób przeprowadzonych na obiekcie (skalpele, preparaty typu Scansol, opalarki).
6. Wykonanie zabiegu końcowego doczyszczania powierzchni (skalpele, waciki nasączone acetonem).
7. Podklejenie odspojonych fragmentów warstwy malarskiej z zaprawą przy użyciu 10% roztworu wodnego PAW lub 5-7% roztworu kleju króliczego po uprzednim zwilżeniu etanolem. Wykonanie konsolidacji strukturalnej na powierzchni zabytkowej.
8. Dezynfekcja i dezynsekcja struktury drewna (Xirein).
9. Impregnacja wzmacniająca drewno preparatem Hekol I-50 w toluenie. Impregnacja drewna poprzez nanoszenie pędzlem 5% roztworu lub poprzez iniekcję do otworów po owadach.
10. Sklejanie rozluźnionych połączeń stolarskich. Do klejenia użyty zostanie klej glutynowy (lub 50% dyspersja wodna POW) oraz kołki drewniane.
11. Uzupelnienie drobnych ubytków formy i otworów po szkodnikach kitami: preparat Araldit, Tikkurila lub mieszanina trocin na bazie 25% wodnej dyspersji POW.
12. Zabezpieczenie oryginalnej polichromii werniksem retuszującym.

13. Założenie kilku warstw zaprawy kredowo-klejowej pod złocenia. Opracowanie powierzchni przy użyciu papierów ściernych o zróżnicowanej gradacji 120-400.
14. Położenie pod złocenia właściwych podkładów: pulmentu i mikstionu, w celu uzyskania złocen w technice na poler i mat (produkty Lefranc&Bourgeois).
15. Wykonanie rekonstrukcji złotem płatkowym (23 karatowym) w technice na mat i na poler.
16. Uzupełnienie ubytków polichromii: Wykonanie retuszy konserwatorskich w miejscach przetarć i ubytków warstwy malarskiej. Wykonanie rekonstrukcji polichromii w obrębie większych ubytków, przy użyciu farb akrylowych lub żywicznych (Restauro, Maimeri).
17. Zabezpieczenie powierzchni odpowiednimi werniksami (końcowy półmatowy Schmincke).
18. Montaż rzeźb na pierwotnych miejscach na belce tęczowej.
19. Opracowanie powykonawczej dokumentacji konserwatorskiej (opisowej i fotograficznej) wg obowiązującego schematu w trzech egzemplarzach.

Fot.3 Grupa Ukrzyżowania w kościele pw. św. Jakuba w Sławianowie.